

OBSAH

I. NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK A JUDIKATURA	11
I.1. Úvodem	11
I.2. Soudce a zákon	11
I.3. Vládní osnova nového civilního kodexu a úloha soudce	18
I.4. „Zlatý fond judikatury“ a nový kodex	21
I.5. Dílčí závěr	25
II. VLIV NÁVRHU NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU NA POUŽITELNOST DOSAVADNÍ JUDIKATURY NEJVYŠŠÍHO SOUDU	27
II.1. Projekt	27
II.1.1. Východiska (shrnutí současného stavu)	27
II.1.2. Cíl a důležitost výzkumu	30
II.1.3. Předmět zkoumání	31
II.1.4. Metoda práce	33
II.1.5. Charakteristika předpokládaného výsledku	34
II.2. Webová aplikace Judikatura	35
II.2.1. Elektronická správa databáze judikátů	35
II.2.2. Dílčí závěr	37
II.3. Příklady aplikace	40
II.3.1. K využitelnosti judikatury k ustanovení § 421a ObčZ po přijetí nového občanského zákoníku zejména s ohledem na její užití v medicínsko-právních sporech	40
II.3.2. K využitelnosti judikatury k ustanovení § 135c ObčZ po přijetí nového občanského zákoníku na příkladu rozhodnutí R 23/2003	45
III. VZTAH ZÁKONA A SOUDNÍHO ROZHODOVÁNÍ	57
III.1. Několik poznámek ke vztahu zákona a soudního rozhodování v návrhu nového občanského zákoníku	57
III.1.1. Obecně o závaznosti/právní významnosti soudních rozhodnutí	57
III.1.2. Poznámky k § 10 a 13 NOZ	59
III.1.3. Několik poznámek o faktické stránce soudního rozhodování	67

III.2. Metodologie interpretace práva předvídaná návrhem nového občanského zákoníku a její potencionální dopady na předvídatelnost výsledků procesu aplikace práva	69
III.2.1. Normativní zakotvení metodologických direktiv	69
III.2.2. Interpretační direktivy v návrhu nového občanského zákoníku	75
III.2.3. Srovnání metodologie interpretace práva dle obecného zákoníku občanského a nového občanského zákoníku.....	79
III.2.4. Interpretační pokyny v novém občanském zákoníku a předvídatelnost interpretačních výsledků	82
III.2.5. Dílčí závěr	87

IV. PŘÍKLADY VZTAHU JUDIKATURY A ZÁKONA 89

IV.1. Judikatura nejvyššího soudu z pohledu Digest císaře Justiniána na příkladu přírůstku, užitku a plodu.....	89
IV.1.1. Oprávnění vlastníka v občanském zákoníku	89
IV.1.2. Plod a užitek v římském právu	93
IV.1.3. Přírůstek v římském právu	95
IV.1.4. Rozdíl mezi přírůstkem a plodem	97
IV.1.5. Dílčí závěr	102
IV.2. Insolvenční právo v možném světle konkursní judikatury	103
IV.2.1. Úvaha před závorku.....	103
IV.2.2. Forma vs. obsah.....	104
IV.2.3. Popěrné právo věřitelů	105
IV.2.4. Postavení insolvenčního správce.....	106
IV.2.5. Dílčí závěr.....	108
IV.3. Úskalí velké rekodifikace z pohledu procesualisty.....	109
IV.3.1. Prosazování změn ve prospěch zásady projednací.....	109
IV.3.2. Otazníky kolem o podmínek pro nástup koncentrace	112
IV.3.3. Konfrontace právní úpravy a judikatury týkající se poučovací povinnosti	114
IV.3.4. Střet mezi záměrem zákonodárce a soudní praxí o možnost doručování fikcí	117
IV.3.5. Dílčí závěry	118

V. ZAHRANIČNÍ ZKUŠENOST	123
V.1. Rekodifikace a nenormativní judikatura ve světle měnících se hodnot u Evropského soudu pro lidská práva – případová studie z oblasti práva dědění po rodičích.....	123
V.1.1. Úvod	123
V.1.2. Právo na dědění jako soukromé právo	123
V.1.3. Vztah článku 14 s článkem 8 a článkem 1 Protokolu č. 1	126
V.1.4. Dědická práva dítěte nemanželského původu	127
V.1.5. Ohrožení svobody jednotlivce?	132
V.1.6. Ohrožení nezávislosti zákonodárců a soudců?	133
V.1.7. Více změn před námi?	137
V.2. Návrh Občianskeho zákonníka a stará judikatura v SR.....	141
V.2.1. Využitie doterajšej judikatury v rámci prebiehajúcej rekodifikácie	141
V.2.2. Využitie doterajšej judikatury pri aplikácii nového predpisu (všeobecne).....	147
V.3. Škoda a náhrada škody v judikature slovenských súdov so zreteľom na rekodifikácii súkromného práva	152
V.3.1. Judikatura jako prameň práva v SR	153
V.3.2. Zodpovednosť za škodu v legislatívnom zámere občianskeho zákonníka	158
V.3.3. Škoda a náhrada škody v judikature súdov SR vo vzťahu k legislatívnemu zámeru občianskeho zákonníka	159
V.3.4. Dílčí závěr	165
VI. ZÁVĚR.....	167
SEZNAM LITERATURY	171
REJSTŘÍK VYBRANÝCH POJMŮ	189